

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Z. D. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczyni nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pozostaje w stosunku pracy, wiek emerytalny ubezpieczona ukończy w dniu 10 maja 2014 r. Organ rentowy do pracy w szczególnych uwzględnił ubezpieczonej okres zatrudnienia od 19 lutego 1986 r. do 31 lipca 1989 r. oraz od 3 sierpnia 2006 r. do 3 listopada 2014 r. po wyłączeniu okresów przebywania na zwolnieniach lekarskich. Wnioskodawczyni udokumentowała ogólny staż pracy w wymiarze 33 lata, 6 miesięcy, 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 10 lat, 2 miesiące i 24 dni.

(decyzja – k. 2 akt ZUS)

Wnioskodawczyni Z. D. w dniu 14 maja 2014 r. złożyła odwołanie od w/w decyzji i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Podała, że od 1986 r. do chwili obecnej pracuje w (...) Sp. z o.o. i wykonuje pracę przy chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C.. Dodała, że w okresie od 1 sierpnia 1989 r. do 2 sierpnia 2006 r. przez kilka miesięcy w roku pracowała na Wydziale Koncentratów, gdzie warunki wykonywania pracy nie klasyfikują się jako praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(odwołanie – k. 2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając te same argumenty co w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 3)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni Z. D. urodziła się (...)

(bezsporne)

W dniu 21 marca 2014 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. 1 – 7 akt ZUS)

Wnioskodawczyni w okresie od 19 lutego 1986 r. do 29 lutego 2016 r. była zatrudniona w (...) Spółka z o.o. w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: mroźnikowy, aparatowy – mroźnikowy, pracownik produkcyjny. Wnioskodawczyni była niezdolna pracy podczas w/w zatrudnienia w okresach: od 1 czerwca 1992 r. do 15 czerwca 1992 r., od 2 grudnia 1993 r. do 6 grudnia 1993 r., od 10 maja 1994 r. do 15 maja 1994 r., od 22 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r., od 1 stycznia 1995 r. do 11 kwietnia 1995 r., od 30 grudnia 1995 r. do 31 grudnia 1995 r., od 1 stycznia 1996 r. do 2 lutego 1996 r., od 18 marca 1996 r. do 30 marca 1996 r., od 1 lipca 1996 r. do 31 lipca 1996 r., od 24 października 1996 r. do 29 października 1996 r., od 29 marca 1999 r. do 2 kwietnia 1999 r., od 16 kwietnia 2002 r. do 25 kwietnia 2002 r., od 29 lipca 2003 r. do 31 sierpnia 2003 r., od 27 listopada 2003 r. do 28 listopada 2003 r., od 23 marca 2005 r. do 9 kwietnia 2005 r., od 19 kwietnia 2005 r. do 30 kwietnia 2005 r., od 19 czerwca 2006 r. do 18 lipca 2006 r., od 12 lutego 2007 r. do 23 lutego 2007 r., od 7 sierpnia 2007 r. do 26 sierpnia 2007 r., od 20 lutego 2008 r. do 26 lutego 2008 r., od 8 grudnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., od 5 maja 2009 r. do 1 grudnia 2009 r., od 19 sierpnia 2010 r. do 17 września 2010 r., od 31 stycznia 2011 r. do 4 lutego 2011 r., od 7 kwietnia 2011 r. do 13 kwietnia 2011 r., od 4 sierpnia 2011 r. do 13 sierpnia 2011 r., od 22 maja 2012 r. do 10 czerwca 2012 r., od 26 września 2012 r. do 12 października 2012 r., od 8 marca 2013 r. do 6 kwietnia 2013 r., od 16 maja 2013 r. do 25 maja 2013 r.,

od 26 maja 2013 r. do 8 czerwca 2013 r., od 16 września 2013 r. do 30 września 2013 r., od 7 listopada 2013 r. do 16 listopada 2013 r., od 17 stycznia 2014 r. do 30 stycznia 2014 r., od 1 lipca 2014 r. do 10 lipca 2014 r., od 29 września 2014 r. do 6 października 2014 r., od 16 lutego 2015 r. do 1 marca 2015 r., od 26 marca 2015 r. do 9 września 2015 r., od 10 września 2015 r. do 14 września 2015 r., od 15 września 2015 r. do 23 września 2015 r., od 24 września 2015 r. do 31 stycznia 2016 r., od 1 lutego 2016 r. do 29 lutego 2016 r.

(świadcstwo pracy – k. 40)

W latach 1989 – 2006 wnioskodawczyni otrzymywała dodatek za pracę w szkodliwych warunkach, za wyjątkiem roku 1990, okresu od stycznia do września 1991 r., grudnia 1994 r. (choroba), okresu od stycznia do lipca 1995 r., stycznia (choroba) i lipca 1996 r., maja 1997 r., roku 2000, sierpnia 2003 r., roku 2005 i roku 2006.

(karty wynagrodzeń – akta osobowe w kopercie – k. 60)

Wnioskodawczyni od początku zatrudnienia do 19 lutego 1986 r. do 1989 r. pracowała w dziale produkcji mrożonek, zaś pomiędzy 1989 r. a 2006 r. pracowała także na w dziale koncentratów, gdzie pracowała na filtrach. Filtrowała sok jabłkowy. Pracowała tam kilka miesięcy i wracała po sezonie do działu produkcji mrożonek. Praca na wydziale mrożonek była to praca w temperaturze poniżej 0 stopni C. i była wypłacany dodatek za pracę w szkodliwych warunkach. Zaś na wydziale koncentratów temperatura była dużo wyższa. Od sierpnia 2006 r. ubezpieczona pracowała już tylko na dziale mrożonek.

/zeznania świadka M. M. z dnia 1 czerwca 2016 r. – 00:02:25 – 00:08:37 – płyta CD – k. 57, zeznania świadka S. S. z dnia 1 czerwca 2016 r. – 00:08:37 – 00:11:53 – płyta CD – k. 57, zeznania wnioskodawczyni – 00:11:53 – 00:16:28 – płyta CD – k. 58/

Zakład pracy wystawił wnioskodawczyni zaświadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach i wskazał, że ubezpieczona:

- w okresie od 19 lutego 1986 r. do 31 lipca 1989 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C. na stanowisku: mrożonkowa wymienionym w Wykazie A dział X poz. 7 pkt 9 na podstawie uchwały nr 14/84 Zarządu Centrali Spółdzielni (...) z dnia 23 marca 1984 r. wydanej na podstawie §1 ust. 2 oraz w związku z §19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze,

- w okresie od 3 sierpnia 2006 r. do 11 lutego 2007 r., od 24 lutego 2007 r. do 6 sierpnia 2007 r. oraz od 27 sierpnia 2007 r. do 31 sierpnia 2007 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C. na stanowisku: mrożonkowa wymienionym w Wykazie A dział X poz. 7 pkt 9 na podstawie uchwały nr 14/84 Zarządu Centrali Spółdzielni (...) z dnia 23 marca 1984 r. wydanej na podstawie §1 ust. 2 oraz w związku z §19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze,

- w okresie od 1 września 2007 r. do 19 lutego 2008 r., od 27 lutego 2008 r. do r. do 31 lipca 1989 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C. na stanowisku: mrożonkowa wymienionym w Wykazie A dział X poz. 7 pkt 9 na podstawie uchwały nr 14/84 Zarządu Centrali Spółdzielni (...) z dnia 23 marca 1984 r. wydanej na podstawie §1 ust. 2 oraz w związku z §19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze,

- w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 4 października 2009 r., od 2 grudnia 2009 r. do 18 sierpnia 2010 r., od 18 września 2010 r. do 30 stycznia 2011 r., od 5 lutego 2011 r. do 6 kwietnia 2011 r., od 14 kwietnia 2011 r. do 3 sierpnia 2011 r., od

14 sierpnia 2011 r. do 21 maja 2012 r., od 11 czerwca 2012 r. do 25 września 2012 r., od 13 października 2012 r. do 7 marca 2013 r., od 7 kwietnia 2013 r. do 15 maja 2013 r., od 9 czerwca 2013 r. do 15 września 2013 r., od 1 października 2013 r. do 6 listopada 2013 r., od 17 listopada 2013 r. do 16 stycznia 2014 r., od 31 stycznia 2014 r. do nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonuje prace na stanowisku pracownik produkcyjny w pomieszczeniach o narzuconej technologii temperaturze powietrza poniżej 0 stopni C. przez co stanowisko to spełnia kryteria określone w art. 3 oraz Załącznik nr 1 poz. 35 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych /Dz. U. nr 37, poz. 1656 z 2008 r./

(zaświadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach – akta osobowe w kopercie – k. 60)

Obecnie wnioskodawczyni nie pozostaje w stosunku zatrudnienia. Stosunek pracy rozwiązał się w dniu 29 lutego 2016 r.

(bezsporne)

Wnioskodawczyni udokumentowała w sposób niesporny ogólny staż pracy w wymiarze 33 lata, 6 miesięcy, 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 10 lat, 2 miesiące i 24 dni.

(wyliczenia ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawczyni i świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznania świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tego samego zakładu w tym samym czasie co wnioskodawczyni, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawczyni, świadków potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczona również w spornym okresie pracowała w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 965), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 w/w ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11. 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawczynie spełnia przesłanki ustawowe co do wieku – ukończyła 55 rok życia oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych. Skarżąca nie pozostaje także w stosunku pracy. W ocenie Sądu wnioskodawczynie spełnia również warunek co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż wnioskodawczynie pracowała na stanowisku mrożonkowego w spornym okresie od 1 sierpnia 1989 r. do 2 sierpnia 2006 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i otrzymywała za tę pracę dodatek za pracę w szkodliwych warunkach za wyjątkiem okresów: roku 1990, okresu od stycznia do września 1991 r., grudnia 1994 r. (choroba), okresu od stycznia do lipca 1995 r., stycznia (choroba) i lipca 1996 r., maja 1997 r., roku 2000, sierpnia 2003 r., roku 2005 i roku 2006.

Pracę **mrożonkowego** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do uchwały nr 14/84 Zarządu Centrali Spółdzielni (...) z dnia 23 marca 1984 r.

Stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale X, poz. 7, pkt 9 – mrożonkowy.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że wymieniona w poz. 7 działu X prace w chłodniach składowych i przykładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C., są pracami w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez ubezpieczoną w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów i z zeznań świadków.

W ocenie Sądu wnioskodawczyni wykazała w przedmiotowym postępowaniu, że w spornym okresie od 1 sierpnia 1989 r. do 2 sierpnia 2006 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Świadkowie oraz wnioskodawczyni zgodnie podali, że podczas zatrudnienia w (...) Spółka z o.o. w S. od 19 lutego 1986 r. do 1989 r. pracowała na dziale produkcji mrożonek, zaś pomiędzy 1989 r. a 2006 r. pracowała także w dziale koncentratów, gdzie pracowała na filtrach. Filtrowała sok jabłkowy. Pracowała tam kilka miesięcy i wracała po sezonie na dział produkcji mrożonek. Praca na wydziale mrożonek była to praca w temperaturze poniżej 0 stopni C. i była wypłacany dodatek za pracę w szkodliwych warunkach. Zaś na wydziale koncentratów temperatura była dużo wyższa. Od sierpnia 2006 r. ubezpieczona pracowała już tylko na dziale mrożonek.

W tym stanie faktycznym, zdaniem Sądu okres zatrudnienia skarżącej na stanowisku mrożonkowej w okresie od 1 sierpnia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. w pełnym wymiarze czasu pracy z wyłączeniem okresów: roku 1990, okresu od stycznia do września 1991 r., okresu od stycznia do lipca 1995 r., i lipca 1996 r., maja 1997 r., roku 2000, sierpnia 2003 r., roku 2005 i roku 2006 jest pracą w szczególnych warunkach.

Podczas zatrudnienia w spółce (...) wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu niezdolności do pracy w okresach: od 1 czerwca 1992 r. do 15 czerwca 1992 r., od 2 grudnia 1993 r. do 6 grudnia 1993 r., od 10 maja 1994 r. do 15 maja 1994 r., od 22 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r., od 1 stycznia 1995 r. do 11 kwietnia 1995 r., od 30 grudnia 1995 r. do 31 grudnia 1995 r., od 1 stycznia 1996 r. do 2 lutego 1996 r., od 18 marca 1996 r. do 30 marca 1996 r., od 1 lipca 1996 r. do 31 lipca 1996 r., od 24 października 1996 r. do 29 października 1996 r., od 29 marca 1999 r. do 2 kwietnia 1999 r., od 16 kwietnia 2002 r. do 25 kwietnia 2002 r., od 29 lipca 2003 r. do 31 sierpnia 2003 r., od 27 listopada 2003 r. do 28 listopada 2003 r., od 23 marca 2005 r. do 9 kwietnia 2005 r., od 19 kwietnia 2005 r. do 30 kwietnia 2005 r., od 19 czerwca 2006 r. do 18 lipca 2006 r., od 12 lutego 2007 r. do 23 lutego 2007 r., od 7 sierpnia 2007 r. do 26 sierpnia 2007 r., od 20 lutego 2008 r. do 26 lutego 2008 r., od 8 grudnia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., od 5 maja 2009 r. do 1 grudnia 2009 r., od 19 sierpnia 2010 r. do 17 września 2010 r., od 31 stycznia 2011 r. do 4 lutego 2011 r., od 7 kwietnia 2011 r. do 13 kwietnia 2011 r., od 4 sierpnia 2011 r. do 13 sierpnia 2011 r., od 22 maja 2012 r. do 10 czerwca 2012 r., od 26 września 2012 r. do 12 października 2012 r., od 8 marca 2013 r. do 6 kwietnia 2013 r., od 16 maja 2013 r. do 25 maja 2013 r., od 26 maja 2013 r. do 8 czerwca 2013 r., od 16 września 2013 r. do 30 września 2013 r., od 7 listopada 2013 r. do 16 listopada 2013 r., od 17 stycznia 2014 r. do 30 stycznia 2014 r., od 1 lipca 2014 r. do 10 lipca 2014 r., od 29 września 2014 r. do 6 października 2014 r., od 16 lutego 2015 r. do 1 marca 2015 r., od 26 marca 2015 r. do 9 września 2015 r., od 10 września 2015 r. do 14 września 2015 r., od 15 września 2015 r. do 23 września 2015 r., od 24 września 2015 r. do 31 stycznia 2016 r., od 1 lutego 2016 r. do 29 lutego 2016 r. i okresy te także należy zaliczyć wnioskodawczyni do okresu pracy w szczególnych warunkach.

Należy wskazać, że ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach (Dz. U. Nr 121, poz. 1264), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2004 roku, do artykułu 32 dodano ustęp 1a. Zgodnie z pkt 1 tego przepisu przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Mając na względzie fakt, iż art. 32 ust. 1a pkt 1 wprowadza odmienną zasadę ustalania okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, która nie jest i nie była wcześniej wskazana w treści art. 184 cytowanej ustawy, zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy ma ustalenie wzajemnej relacji pomiędzy wskazanymi przepisami, a w szczególności relacji pomiędzy funkcjonowaniem zasady *lex posteriori derogat priori* w obliczu zasady ochrony praw nabytych.

O ile skutki wprowadzenia przepisu art. 32 ust 1a ustawy są oczywiste dla stosunków powstałych po dniu 1 lipca 2004 roku, jak również stosunków zakończonych przyznaniem prawa do wcześniejszej emerytury przed tym dniem, o tyle wprowadzenie wskazanego przepisu budzi poważne wątpliwości w zakresie zasad obliczania okresów pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w pozostałych przypadkach, a więc dla pracowników, którzy albo spełnili warunki wskazane w art. 184 ustawy emerytalnej dopiero po dniu 1 lipca 2004 roku albo dla pracowników, którzy wprawdzie spełnili warunki z art. 184 ustawy przed dniem 1 lipca 2004 roku ale nie osiągnęli przed tą datą wymaganego wieku emerytalnego.

Doniosłość problemu nie uszła uwadze Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 8 lutego 2007 roku (II UZP 14/2006, opubl. w OSNP 2007/13-14 poz. 199) uznał art. 184 ustawy o emeryturach i rentach za samoistną podstawę prawa do emerytury bez względu na chwilę osiągnięcia wieku emerytalnego (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 18 lipca 2007 r., I UK 62/2007, opubl. w OSNP 2008/17-18, poz. 269). W uchwale tej Sąd Najwyższy wskazał, iż art. 184 ustawy o emeryturach i rentach winien znaleźć zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy w dniu 1 stycznia 1999 roku osiągnęli pełny staż ubezpieczeniowy, w tym wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego. Z kolei art. 32 ust. 1a ustawy znajduje zastosowanie do tych ubezpieczonych, którzy chociażby jeden z tych okresów osiągnęli po wejściu w życie ustawy, nie później niż do dnia 31 grudnia 2007 roku. W orzeczeniu tym wskazano również, że ubezpieczeni, do których ma zastosowanie art. 184 ustawy, mogą realizować prawo do emerytury na „starych” zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego, nawet jeśli wiek ten osiągną po dniu 31 grudnia 2007 roku. W uzasadnieniu powyższych tez Sąd Najwyższy wskazał, że w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach stworzono w istocie odrębną kategorię ubezpieczonych, co znajduje potwierdzenie w art. 24 ustawy, w którym ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 roku, zatrudnieni w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zostali wyłączeni z regulacji emerytur pomostowych.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż do chwili wejścia w życie przepisu art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej, okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze obejmował zarówno okresy składkowe jak i nieskładkowe, jeśli mieściły się one w okresie wykonywania pracy zgodnie z umową o pracę. Stanowisko takie potwierdził m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 listopada 2003 roku (sygn. akt III UZP 10/03, opubl. w OSNP 2004/5, poz. 87), wskazując, że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy przypadające od dnia wejścia w życie ustawy o rewaloryzacji rent i emerytur (t.j. po dniu 14 listopada 1991 roku).

Również w wyroku z dnia 13 lipca 2011 roku Sąd Najwyższy stwierdził, że okresy nieskładkowe przypadające po dniu 14 listopada 1991 roku (art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) nie podlegają odliczeniu od stażu pracy w warunkach szczególnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011r. I UK 12/11, LEX nr 989126). Wykazanie bowiem przez ubezpieczonego w dniu 1 stycznia 1999 roku określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy, obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 roku, a wprowadzonych ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 121, poz. 1264).

Podzielając w pełni powyższy pogląd należy zauważyć, iż znajduje on dodatkowe potwierdzenie w treści art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, gdzie ustawodawca w zakresie wieku emerytalnego o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury – odsyła do przepisów dotychczasowych, a więc obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 października 2014 r. także wskazał, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach zaliczamy okres pobierania zasiłku chorobowego (I UK 51/14, Lex nr 1621325).

Dlatego też w ocenie Sądu nie należy odliczać od stażu pracy wnioskodawczyni w warunkach szczególnych okresów korzystania ze zwolnień lekarskich po dniu 14 listopada 1991 roku.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wnioskodawczynie w sposób niewątpliwy wykazała przed Sądem, że przepracowała ponad 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawczynie spełnia także wszystkie pozostałe wymagane przepisami prawa przesłanki, zarówno w zakresie stażu pracy oraz nie pozostawania w stosunku pracy jak i wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Z. D. prawo do emerytury pomostowej o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu, wypożyczając akta rentowe.